

„Mašín nám dal rozkaz, ale já utíkat nebudu“

Osudy členů roty Obrany národa v Praze XVII a XIX

JANA BRUTHANSOVÁ

Obrana národa (ON) patří mezi nejznámější ilegální skupiny působící v Protektorátu Čechy a Morava. O jejím vedení a organizaci na nejvyšších úrovních byla napsána řada studií a knih, zatímco o fungování jejích základních jednotek existuje dosud jen minimální povědomí. Přitom právě ty stály za plněním řady důležitých rozkazů a jejich členové často zaplatili v boji proti nacismu cenu nejvyšší. K němu potřebovala ON velké množství zbraní, které bylo nutné bezpečně schovat. Jeden z úkrytů se počátkem roku 1940 nacházel na dnes již neexistujícím Trojském ostrově v Praze v areálu bývalé továrny Feka (podnik na zužitkování kalů z městské čistící stanice). Transport zbraní a výbušnin tam kromě pplk. Josefa Mašína zajišťovali muži z roty Bubeneč a Dejvice. Bohužel o několik týdnů později Gestapo zbraně objevilo a zatkló většinu zúčastněných osob. Na jaře 1940 dostali někteří členové roty Bubeneč od Mašína nabídku k útěku do zahraničí, kterou ale odmítli. Toto jejich rozhodnutí ovlivnilo později životy desítek dalších odbojářů.¹

 Vznik ilegální organizace Obrana národa se datuje k 20. březnu 1939, tedy krátce po obsazení zbytku Československa německou armádou (15. března 1939), kdy pod vedením bývalých nejvyšších česko-

slovenských armádních složek začalo budování podzemní ilegální armády. Struktura Obrany národa kopírovala tradiční vojenskou hierarchii, která byla upravena podle potřeb územního členění českých zemí. Nejvýše postavené bylo hlavní velitelství,

o stupínek pod ním byla tři zemská velitelství pokrývající oblast Velké Prahy, Čech a Moravy. Jim podřízena byla krajská velitelství, která se během plánovaného povstání měla přeměnit na divizní štáby. Nižší stupeň pak představovala velitelství praporů, která fungovala na úrovni okresů, velkých měst nebo čtvrtí Prahy. V rámci praporů potom působily místní jednotky o síle čtyři nebo neúplné roty.² Mužstvo v základních jednotkách se převážně rekrutovalo ze členů polovojenských nebo tělovýchovných organizací jako Stráže obrany státu, Národních střeleckých gard, Sokola, Civilní protiletecké obrany (CPO) apod.³

Současně se vznikem Protektorátu Čechy a Morava bylo Hitlerovým výnosem z 16. března 1939 zrušeno ministerstvo národní obrany (MNO), a ze dne na den tím přišly o zaměstnání tisíce vojáků z povolání, které bylo potřeba umístit do civilního sektoru (svou činnost ukončilo k 31. prosinci 1939). K tomuto účelu vznikla likvidační skupina MNO, jejímž členem, přednostou oddělení pro umísťování důstojníků dělostřelectva do civilních zaměstnání, byl

1 Za cenné rady a připomínky při práci na tomto textu děkuji Stanislavu Kokoškovi a Stanislavě Vodičkové, Pavlu Vulterinovi a Dr. homíře Jánské pak za poskytnutí dobových dokumentů a fotografií.

2 KOKOŠKA, Stanislav (ed.): *Obrana národa v dokumentech 1939-1942*. ÚSTR, Praha 2018, s. 3-13.

3 KOURA, Petr: *Podplukovník Josef Balabán. Život a smrt velitele legendární odbojové skupiny „Tři králové“*. Rybka Publishers, Praha 2003, s. 42, 44.

Antonín Gibiš po zatčení (foto: ABS)

Vlastimil Blahák na fotografii pořízené při vyšetřování (foto: ABS)

Antonín Bobek na vězeňské fotografii (foto: ABS)

pplk. Josef Balabán.⁴ Díky spolupráci Balabána s Josefem Nestávalem,⁵ v té době zaměstnancem pražského magistrátu, se dařilo zaměstnat propuštěné vojáky s ohledem na jejich budoucí možné využití v boji proti okupantům a vytvářet tak zpravodajskou a diverzní síť, která byla částečně rozmístěna v orgánech protektorátní správy (zejména v oblasti Prahy).⁶

Balabán brzy dostal z nadřízených míst rozkaz vybudovat rámcový pluk ON v tehdejší Praze VII. Na výpomoc si vzal mladé dělostřelecké důstojníky bratry kpt. Františka Bernase (1908–1989) a kpt. Jana Bernase (1906–1987) a kpt. Viléma Sachera (1907–1987), který byl v té době umístěn do pražských Elektrických podniků (EP). Sacher

následně jmenoval velitele rot (zejména ze zaměstnanců EP) a ti si sami sestavili jednotlivé čety. Podle Sachrových poválečných vzpomínek byl v létě 1939 po dvou měsících připrav rozkaz úspěšně splněn, ilegální pluk pod jeho velením podchycoval sedm set mužů a dvacet důstojníků.⁷ Podobně při své činnosti proti Němcům působil také pplk. Josef Mašín, který z pověření nejvyššího vedení ON vybudoval rámcový pluk ve čtvrtích Praha XVII a XIX. Do něj spadaly mimo jiné i roty Bubeneč (velitel por. Antonín Gibiš),⁸ Dejvice (velitel škpt. Vlastimil Blahák)⁹ a Břevnov (velitel kpt. Josef Krč, který pak dobrovolně ukončil svůj život ve vazbě). O několik měsíců později na přelomu let 1939 a 1940 však byl už Mašín plně vytížen

organizováním sabotážních činností, a tak vedení pluku předal pplk. Cyrilu Melicharovi (1894–1943).¹⁰

Pro plánované protiněmecké povstání bylo samozřejmě potřeba velké množství zbraní. Jednotky pod vedením Josefa Mašína je získávaly různým způsobem. Část z nich pocházela ze skladových zásob ruzyňských kasáren, odkud krátce před německou okupací Mašín s přáteli vyvezl plných pět aut zbraní a munice. Jiný zdroj měla ON z České zbrojovky ve Strakoniciích, kde se ze zadržených vadných kusů s pomocí jejich spolupracovníků vyrábělo cca padesát pistolí týdně. Z letňanské letecké továrny Avia odvezl Mašín letecké kulometry a střelivo, které nechal opatřit speciálně vyrobenými dvojnožkami, aby mohly sloužit pro pozemní

4 Pplk. Josef Balabán (4. 6. 1894 – 3. 10. 1941), legionář, československý voják, příslušník ON a její zpravodajsko-sabotážní skupiny ve spojení s pplk. Josefem Mašínem (26. 8. 1896 – 30. 6. 1942) a škpt. Václavem Morávkem (8. 8. 1904 – 21. 3. 1942).

5 Josef Nestával (14. 12. 1900 – 1. 4. 1976), po válce poslanec odsouzený v roce 1950 v procesu s Miladou Horákovou (1901–1950).

6 KOURA, Petr: *Podplukovník Josef Balabán*, s. 39–40; KOURA, Petr: „Měl jsem rád svou republiku.“ Životní příběh politického vězně dvou totalit JUDr. Josefa Nestávala. *Sborník Archivu Ministerstva vnitra*, č. 4. OASS MV ČR, Praha 2006, s. 155–158.

7 SACHER, Vilém: *Pod rozstřeleným praporem*. Naše vojsko, Praha 1991, s. 30–31.

8 Antonín Gibiš (31. 5. 1902 – 11. 5. 1943) byl v té době zaměstnán v realitní kanceláři v Praze. V letech 1922–1925 sloužil v armádě jako poručík a byl členem Národní střelecké gardy. Viz *Archiv bezpečnostních složek* (ABS), f. Německé soudy v Říši 1939–1945 (141), sign. 141-319-3, obžaloba říšského Lidového soudu, 19. 9. 1942.

9 Vlastimil Blahák (30. 1. 1905 – 21. 3. 1979) pracoval jako vojenský zeměměřič v Katastrálním měřicím úřadu v Praze. V poslední čtvrtině roku 1938 vstoupil do Národní střelecké gardy č. 442 v pražských Dejvicích a posléze i do Obrany národa.

10 KOURA, Petr: *Podplukovník Josef Balabán*, s. 43–44; MIKULKA, Jiří: Plukovník František Bernas v domácím a zahraničním odboji 1939–1945. *Historie a vojenství*, 2008, roč. 57, č. 3, s. 50–52.

Bobek a Gibiš versus Mašín

Antonín Bobek 6. srpna 1940 ke svému možnému odchodu do zahraničí vypověděl: „Následovalo ještě několik schůzek naší skupiny, na kterých jsme živě debatovali o nutnosti útěku, ale k dohodě nedošlo. Poslední schůzka se konala v pondělí (12. nebo 19. února [1940]), kde jsem se ujal slova já sám a vysvětlil jsem, že já utíkat nebudu, ale kdo se bojí policie, může utéct. Všichni se mnou souhlasili, a tak jsme se rozhodli, že nebudeme následovat Mašínovu výzvu k útěku. Několik dní poté, co uplynul den, který nám Mašín určil k útěku, aniž bychom utekli, za mnou Mašín přišel. Důrazně mi vyčetl, že jsme neuposlechli jeho rozkaz, a já mu vysvětlil, že jsme to byli já a Gibiš. Mašín nás nazval zrádci českého národa a vyhrožoval, že mě a mou rodinu zastřelí. [...] Mašín [mi] doslova vysvětlil, že má v kapse nabitý revolver a že já i moje rodina tomu teď budeme muset věřit.“¹¹ Antonín Gibiš už 30. července 1940 k věci uvedl: „Nakonec Mašín naznačil, že za dnešních podmínek nemůže nikoho ušetřit, ani svého bratra. Zároveň ukázal na svou kapsu, takže jsem se domníval, že má u sebe pistoli a chce naznačit, že zastřelí každého, kdo nebude poslušný.“

Zdroj: ABS, f. 141, sign. 141-319-4, výpověď Antonína Bobka na Gestapu 6. srpna 1940 a tamtéž, sign. 141-319-5, výpověď Antonína Gibíše na Gestapu 30. července 1940.

boj. Tyto a další zbraně a výbušniny byly ukrývány na různých místech po celém protektorátu.¹²

ROTA POD VEDENÍM ANTONÍNA GIBÍŠE, PRAHA XIX

Četař Antonín Bobek¹³ byl v roce 1939 zaměstnán jako řidič tramvaje u pražských Elektrických podniků. Krátce po okupaci, už v dubnu 1939 se na dejvickém nádraží sešel s Josefem Balabánem, kterého znal z doby své aktivní vojenské služby. Tehdy ho Balabán seznámil s nově vzniklou ilegální organizací Obrana národa i s plánovaným protiněmeckým povstáním, a protože Bobek souhlasil se svým zapojením do odboje, brzy

došlo k dalším schůzkám jak s Josefem Balabánem, tak i s Josefem Mašínem. Během nich spolu probírali možnosti získat přes dalšího spolupracovníka ON a pracovníka EP Jaroslava Ryšavého plány rozvodů vysokého napětí, trafostanic a veřejné pražské telefonní sítě. Bobek byl také při schůzce v kavárně na pražské Letné Balabánem vybídnut, aby mezi svými známými, hlavně bývalými československými důstojníky, vyhledal muže ochotné pracovat proti Němcům. Tímto způsobem se do Bobkovy skupiny dostali por. Antonín Gibiš, dělník Václav Šuman, úředník Jaroslav Březina, pekař Martin Žáček a další. Velitelem vzniklé roty byl jmenován Gibiš a jednotlivým četám

veleli úředník Josef Šubrt, pojišťovací úředník Karel Čurda¹⁴ a akademický malíř Jaroslav Horák.

Gibišova rota, která byla začleněna do praporu pod přímým velením pplk. Josefa Mašína a později pplk. Cyrila Melichara,¹⁵ měla v případě vojenského převratu obsadit pražské objekty, které využívala německá okupační moc: Petschkovu vilu (Bubeneč), ministerstvo národní obrany (Dejvice) a Císařské mlýny (Bubeneč).¹⁶ Kromě přípravy a plánování povstání šlo také o shromažďování a ukrývání zbraní. Už v červnu 1939 přivezl Mašín Bobkovi osm armádních pistolí s náboji a později americkou pistolí s náboji. Podle jeho rozkazu měl Bobek tyto zbraně rozdělit mezi členy své skupiny. V červenci 1939 následovalo další vyzbrojování roty Gibiš. Na adresu Alešova 3 v Dejvicích, kde Antonín Bobek bydlel a pracoval jako domovník, přivezl Mašín letecký kulomet, bedny s několika dalšími rozebranými kulomety a osmi sty náboji, dále pak samopal, výbušniny z továrny Explosia v Semtíně, polní telefony a přijímače. Zbraně byly provizorně ukryty ve sklepě pod uhlím a část v pekárně na Žižkově u Martina Žáčka pod pytlí s moukou.¹⁷

Antonín Bobek, Antonín Gibiš a jejich spolubojovníci plánovali pod vedením Josefa Mašína a Josefa Balabána také další aktivity, kterými chtěli oslabit moc nacistů. Při vhodné příležitosti měli v plánu vyhodit do povětří dům Jana Rysa-Rozsévače, vůdce fašistické Vlajky.¹⁸

11 Překlady z němčiny pořídila autorka.

12 NĚMEČEK, Jan: *Mašínové. Zpráva o dvou generacích*. Torst, Praha 1998, s. 90, 94–96.

13 Antonín Bobek (15. 2. 1900 – 11. 5. 1943) byl vyučený obuvník, od roku 1924 byl zaměstnán jako řidič a průvodčí tramvaje. V letech 1918–1919 sloužil na Slovensku v rámci dobrovolnického pluku proti bolševickému povstání, následně v letech 1921–1924 byl poddůstojníkem dělostřeleckého pluku. Viz ABS, f. 141, sign. 141-319-3, obžaloba říšského Lidového soudu, 19. 9. 1942.

14 S parašutistou a pozdějším konfidentem Gestapa Karlem Čurdou (10. 10. 1911 – 29. 4. 1947) nebyl příbuzný a jde jen o shodu jmen.

15 ABS, f. 141, sign. 141-286-5, výslech Cyrila Melichara, 26. 6. 1942.

16 Tamtéž, sign. 141-326-8, obžaloba vrchního státního zástupce pro Lidový soud, 19. 9. 1942.

17 Tamtéž.

18 KOURA, Petr: *Podplukovník Josef Balabán*, s. 244. K nacionalistickému a zčásti i fašistickému hnutí Vlajka vydávajícímu stejnojmenný časopis viz NAKONEČNÝ, Milan: *Vlajka. K historii a ideologii českého nacionalismu*. Chvojko nakladatelství, Praha 2001.

Ze skladu zbraní pro zaměstnance pošt ve Vysočanech chtěli v přestrojení za příslušníky tajné státní policie s falešnými doklady získat asi devět set pistolí (k tomu kvůli jejich zatčení už nedošlo).¹⁹ S koncem roku 1939 však nastaly nové okolnosti, které přiměly členy roty udělat další závažná rozhodnutí. Do jejich řad 29. prosince 1939 poprvé sáhla ruka německých okupantů, protože jeden z nich, Václav Šuman, padl do léčky Gestapa. Na podzim 1939 byl osloven četnickým kpt. Karlem Kuchyňkou, aby přes prostředníka, obchodního cestujícího Antonína Křížka, pomohl zorganizovat ilegální přechod hranic pro několik bývalých legionářů. Byla to však past nacistických bezpečnostních složek, protože Kuchyňka byl konfidentem Gestapa a Křížek pracoval pro českou pobočku Abwehru a byl nasazen zejména na osoby, které se zabývaly dopravou českých vojáků a důstojníků do zahraničí.²⁰

Po uvěznění Šumana začaly pánovat mezi členy roty obavy z následného zatýkání. Proto se Mašín i Melichar na několika schůzkách konaných v lednu 1940, zvláště pak při schůzce na Uralském náměstí,²¹ snažili přesvědčit Bobka, aby spolu s dalšími členy Gibišovy roty využili tzv. exportní skupiny ON²² a uprchli do zahraničí, kde se

měli přidat k československému zahraničnímu vojsku ve Francii. Byl to rozkaz nadřízeného důstojníka se slibem, že se o své rodiny nemusejí bát, protože budou finančně podporovány. Emigrace byla naplánována po ověřené trase z Veselí nad Moravou přes Slovensko do Budapešti, kde se měli hlásit na francouzském konzulátu. Od Mašína dokonce obdrželi peníze na náklady spojené s útekem (300 slovenských korun a 40 maďarských pengő na osobu). Gibiš a jeho muži si nechali čas na rozmyšlenou, několikrát se sešli a po poradě začátkem února 1940 oznámili Mašínovi, že jeho rozkaz neuposlechnou, protože se německé policie nebojí, a utíkat nebudou. Bobek s Mašínem se kvůli tomu dostali do ostrého střetu, který podle Bobka skončil jejich naprostým rozchodem, a vedl dokonce k tomu, že Bobek vrátil Mašínovi pistolí.²³ Naopak Melichar se podle své pozdější výpovědi stavěl k věci méně ultimativně a dal dotyčným volnost v rozhodování.²⁴ Na rozdíl od nich jiní důstojníci zapojení do ON, kterým hrozilo, že je Gestapo zatkne, se podobnému rozkazu nadřízených osob podřídili. Jan a František Bernasovi a Vilém Sacher opravdu uvedenou cestou 15. února 1940 protektorát opustili a později se přidali k zahraničním jednotkám bojujícím proti nacistům.²⁵

ROTA POD VEDENÍM VLASTIMILA BLAHÁKA, PRAHA XVIII

Další skupinou spadající přímo pod vedení Josefa Mašína a později Cyrila Melichara byla rota Dejvice sestavená a vedená Vlastimilem Blahákem.²⁶ Ten se rozhodl zapojit se do ilegálního podzemního hnutí po schůzce s pplk. Melicharem a kpt. Krčem (velitelem roty Břevnov)²⁷ v říjnu 1939. Pro vedení skupiny Dejvice měl Blahák výborné předpoklady, protože po maturitě nastoupil na Vojenskou akademii v Hranicích a pak prošel Vysokou školou válečnou v Praze. První rozkaz ve funkci velitele zněl rekrutovat nové členy, zejména z bývalých příslušníků Národní střelecké gardy. Obrátil se proto na muže, které dobře znal a považoval je za důvěryhodné. Mezi nimi byl i doktor přírodních věd, paleontolog Jaroslav Šulc,²⁸ kterého učinil svým zástupcem. Nábor probíhal podle tzv. trojčlenky, což znamenalo, že každý muž musel s sebou přivést další tři až pět nových stoupenců. Nebylo to vůbec jednoduché, jak se na jedné schůzce svěřil Blahák Melicharovi. Stěžoval si, že musí nejprve získat důvěru oslovených mužů, protože jsou úzkostliví a bázlivi.²⁹ I přesto se mohl na dalším setkání pochlubit deseti členy ochotnými bojovat za vlast.

19 ABS, f. 141, sign. 141-320-1, závěrečná zpráva Gestapa z 12. 6. 1940.

20 ABS, f. Ústředna Státní bezpečnosti 1945-1948 (305), sign. 305-751-1, souhrnná zpráva o odbojové skupině Mašín-Balabán-Morávek v době okupace, 8. 12. 1946 (rok v datu není úplně jasný).

21 Dnešní Puškinovo náměstí v Bubenči.

22 KOKOŠKA, Stanislav: Dlouhá cesta k letadlům. *Dějiny a současnost*, 2010, roč. 32, (mimořádné číslo), s. 6-13.

23 ABS, f. 141, sign. 141-326-8, obžaloba vrchního státního zástupce pro Lidový soud, 19. 9. 1942.

24 Tamtéž.

25 MIKULKA, Jiří: Plukovník František Bernas v domácím a zahraničním odboji 1939-1945, s. 52-54; SACHER, Vilém: *Pod rozstříleným praporem*, s. 35-45.

26 ABS, f. 141, sign. 141-286-1, rozsudek Lidového soudu, 30. 11. 1942.

27 Tamtéž.

28 K paleontologovi a soukromému badateli Dr. Jaroslavu Šulcovi (21. 10. 1903 - 20. 5. 1943) viz PEHR, Michal - VODIČKOVÁ, Stanislava: Jaroslav Šulc - paleontolog ve službách národa. *Paměť a dějiny*, roč. 14, č. 1, 2020, s. 70-78 a BRUTHANSOVÁ, Jana: Vzpomínka na paleontologa-odbojáře. *Paměť a dějiny*, 2023, roč. 17, č. 1, s. 121-123.

29 ABS, f. 141, sign. 141-318-3, obžaloba vrchního státního zástupce pro Lidový soud, 19. 9. 1942.

Získávání nových mužů

Vlastimil Blahák o získávání nových příslušníků roty pro odbojovou činnost 9. prosince 1941 vypověděl: „S trafikantem Šauerem jsem se ohledně výběru spolehlivých osob spojil téměř současně jako s doktorem Šulcem. Šauer mi slíbil, že mému přání vyhoví. Později jsem se ho zeptal, jak se věci mají. Řekl, že má málo času a že ty lidi přidělil dr. Šulcovi. Dr. Šulc už asi z vlastní iniciativy poté kontaktoval Šauera a probral s ním zbytek. Každopádně jsem se dozvěděl, že Šauer údajně dal spolehlivé lidi ze své gardy k dispozici dr. Šulcovi na samaritánský kurz³⁰ v CPO Hanspaulka. Nemohu říci, kolik lidí se na tom podílelo a do jaké míry byli seznámeni s našimi skutečnými záměry. Všechny tyto otázky organizace jsem přenechal výhradně dr. Šulcovi, který se mi zdál pro tento úkol obzvláště vhodný, protože se do toho s chutí pustil. Podle mého názoru si i on musel později uvědomit, že organizace nevznikla proto, aby případně bojovala proti komunistům [zatčení se často odvolávali na připravované povstání proti komunistům, kteří se podle nich mohli po odchodu Němců chopit mocí], ale měla za úkol obnovit samostatný český stát. Se Šauerem jsem mluvil celkem asi šestkrát. Nejprve jsem ho tedy požádal, aby ze své skupiny vybral pouze spolehlivé lidi. Pokud vím, udělal to tak, že tyto lidi nahlásil dr. Šulcovi, který je pak použil pro samaritánský kurz v CPO. Pod pojmem ‚spolehlivý‘ jsme tehdy rozuměli, že člověk bude z celého srdce podporovat českou národní věc, dokáže v případě potřeby mlčet o věcech, které by se neměly dostat na veřejnost, a především bude vždy k dispozici, když ho o to příslušný nadřízený požádá. Za nespolehlivé jsme naproti tomu označovali osoby, které mají pochybné vystupování, mají sklony k pomluvám a jsou členy nějaké organizace, ale na určené akce se nedostavují nebo se dostavují jen zřídka či nereagují na výzvy.“

Zdroj: ABS, f. 141, sign. 141-286-5, výpověď Vlastimila Blaháka na Gestapu, 9. prosince 1941.

Rota pod vedením Vlastimila Blaháka měla v případě protiněmeckého převratu obsadit vojenské objekty na Vítězném náměstí v Praze. Jedna z prvních akcí, kterých se zúčastnila, byla distribuce protiněmeckých letáků spojená s výročím vzniku Československé republiky 28. října 1939. Dalším úkolem z rozkazů nadřízených velících důstojníků bylo i hledání vhodného úkrytu pro vysílačku.³¹

ZBRANĚ A JEJICH ÚKRYTY

Velké množství zbraní ve vlastnictví ON bylo uschováno v budově Ředitelství státních lesů a statků v Bubenči. Ovšem již v roce 1939 přešlo toto ředitelství pod přímou německou kontrolu³² a oprávněně hrozilo nebezpečí prozrazení úkrytu, a proto se zbraně musely přesunout jinde. V souvislosti se zatýkáním okolo Václava Šumana a v obavách

z prozrazení celé roty začal Mašín hledat nové místo, kam by se mohly zbraně z Bubenče i další z Gibišovy roty přemístit. Obrátil se proto na Vlastimila Blaháka a ten rozkazem vytipovat vhodné místo pro jejich úschovu nakonec pověřil svého zástupce Jaroslava Šulce. Podle informací získaných Gestapem Šulc místo intenzivně hledal a pod krycím jménem Surovski při jednáních o vhodných prostorech předstíral, že jde o vybavení Civilní protiletectké obrany nebo staré zásoby Národní střelecké gardy. Nakonec se mu podařilo nalézt vhodné místo v nepoužívané továrně Feka na Trojském ostrově v Praze. Jednalo se o dutý betonový podstavec o rozměrech 1,5 × 10 metrů.³³ Úloha Jaroslava Šulce původně spočívala pouze v nalezení vhodného objektu, ale protože Vlastimilu Blahákovi v době plánovaného přesunu zbraní zemřel v Brně otec a on jel na pohřeb, byl Šulc 8. února 1940 jako jeho zástupce a osoba, která už o úkrytu měla povědomí, pověřen Cyrilem Melicharem také organizací a realizací jejich transportu.³⁴

První závoz zbraní se uskutečnil hned 9. února 1940 za asistence trafikanta Vojtěcha Šauera,³⁵ drobného řemeslníka Borise Hrubého (řídil nákladní auto), Cyrila Melichara a Josefa Mašína. Jmenovaní zamířili do Bubenče, kde v budově tehdejšího lesního ředitelství (Bubenečská 470/47) sekční rada František Zobaň, lesní inženýři Bořivoj Strašpytel a Ladislav Ewald a správce Antonín Somrauer vybudovali provizorní sklad zbraní.³⁶ Zbraně naložili

30 Kurz první pomoci.

31 ABS, f. 141, sign. 141-286-5, výpověď Vlastimila Blaháka před vyšetřujícím soudcem Lidového soudu, 1. 6. 1942.

32 Blíže viz BRANDES, Detlef: *Germanizovat a vysídlit. Nacistická národnostní politika v českých zemích*. Prostor, Praha 2015, s. 141–143.

33 ABS, f. 141, sign. 141-286-1, rozsudek Lidového soudu, 30. 11. 1942.

34 Tamtéž.

35 Vojtěch Šauer (6. 5. 1890 – ?) byl zakladatelem odbojové skupiny Věrný pes, která se formovala z členů bývalé Národní střelecké gardy č. 442 v Dejvicích.

36 ABS, f. 141, sign. 141-286-4, doplňující závěrečná zpráva Gestapa, 16. 2. 1942.

do nákladního auta a převezli je na Trojský ostrov. Tam na ně čekal Antonín Vosátka³⁷ a během dvou hodin usilovné práce se jim je podařilo zdárně přemístit do nového úkrytu.³⁸

Melichar naléhal na zúčastněné, aby provedli během toho dne ještě další závoz z jiného úkrytu,³⁹ Šulc to však odmítl, protože se cítil unavený. Naplánovali ho tedy na následující den, 10. února.

Ráno čekal Šulc opět na stejném místě na Uralském náměstí, ale tentokrát přijel s vozem Tatra naloženým zbraněmi Josef Mašín. Oba pak odjeli na Trojský ostrov, kde ale bohužel byli lidé, a proto Šulc na Mašínův popud zbraně dočasně uskladnil v garáži. Další pokus 11. února 1940 v 8 hodin ráno už byl úspěšnější. Beze svědků se jim podařilo zbraně Gibišovy roty z úkrytů na Žižkově v pekárně Martina Žáčka a Alešově ulici č. 3⁴⁰ na Trojském ostrově uložit.⁴¹

V polovině března 1940 došlo kvůli prudkému oteplení k tání sněhu a ledu na Vltavě, které vedlo k velkým povodním. Postiženy byly zejména dolní toky Vltavy a Labe. Zbraně ukryté na ostrově uprostřed Vltavy byly v přímém ohrožení, a Jaroslav Šulc se začal právem obávat o jejich stav a funkčnost. Společně s Antonínem Sedlickým⁴² (správcem továrny Feka) proto zbraně prohlédli, promazali a ukryli do beden, které nechal Šulc k tomuto účelu vyrobit. V bednách s rašelinou pak 8. dubna 1940 převezli zbraně do placené

Prezentace firmy Antonína Sedlického (druhý zleva otočený bokem) před Průmyslovým palácem na Výstavišti (foto: archiv Drahomíry Jánské)

úschovy v pražské Podbabě, kterou si pronajali za denní skladné 10 korun. Mělo to být jenom dočasné řešení, než Šulc najde pro jejich deponování lepší místo.⁴³

TŘI MUŽI, TŘI POSTOJE

Jaroslav Šulc však již žádné lepší řešení nevymyslel ani nerealizoval. Během prvních jarních týdnů roku 1940 se Gestapu podařilo část roty Antonína Gibíše rozkrýt a postupně pozatýkat. Dne 6. dubna byli zatčeni Antonín Bobek, Antonín Gibiš, Josef Šubrt a Martin Žáček.⁴⁴ Další

zatýkání následovalo velmi rychle. Pro Jaroslava Šulce si Gestapo přišlo domů do Dejvic 12. dubna 1940.⁴⁵

Hrozba zatčení německou tajnou policií, samotné zatčení, výslechy a dlouhé věznění byly zkouškou pevnosti charakteru a zásad. Bobek⁴⁶ a Gibiš⁴⁷ prakticky hned po zatčení podlehli psychickému i fyzickému nátlaku a začali vypovídat o odbojové činnosti a svých spolupracovnících. Patrně doufali, že si tím vykoupi život.

V závěrečné zprávě o vyšetřování z 12. června 1940 a v jejím dodatku z 12. července 1940 úředníci Gestapa píší: „Je potvrzeno, že Bobek při

37 Antonín Vosátka (8. 5. 1891 – 20. 5. 1943) byl magistrátní správní úředník.

38 ABS, f. 141, sign. 141-286-1, rozsudek Lidového soudu, 30. 11. 1942.

39 Zbraně byly ukryté v pekárně u Martina Žáčka a v Alešově ulici č. 3 na Žižkově.

40 Šlo o dům, kde Antonín Gibiš bydlel a dělal domovníka.

41 ABS, f. 141, sign. 141-320-1, závěrečná zpráva Gestapa, 12. 6. 1940.

42 Zahradník Antonín Sedlický měl ve zrušené továrně Feka na Trojském ostrově v pronájmu čtyři místnosti a provozoval tam obchod s hnojem, rašelinou a mulčovací kůrou.

43 ABS, f. 141, sign. 141-320-1, závěrečná zpráva Gestapa, 12. 6. 1940; *Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv Praha* (VÚA – VHA), f. Sbírka osvědčení podle zák. č. 255/1946 Sb., čj. 72901, František Michálek.

44 ABS, f. 141, sign. 141-326-8, obžaloba vrchního státního zástupce Lidového soudu, 19. 9. 1942.

45 Tamtéž, sign. 141-286-1, rozsudek Lidového soudu, 30. 11. 1942.

46 Tamtéž, sign. 141-319-4, výpovědi A. Bobka na Gestapu, 8. a 18. 4. 1940, 25. 6. 1940 a další.

47 Tamtéž, sign. 141-319-5, výpovědi A. Gibíše na Gestapu, 9. 4., 5. a 26. 6. 1940 a další.

Převoz zbraní

Akci Vlastimil Blahák popsal 9. prosince 1941 takto: „*Převoz zbraní mi nařídil Melichar na začátku února 1940. Dr. Šulc a já jsme se ho měli zúčastnit spolu s Melicharem. Ještě předtím jsem měl s Melicharem schůzku na Uralském náměstí v Bubenči. Domnívám se, že Melichar na tuto schůzku přišel v doprovodu Mašína. Na této schůzce jsem také viděl muže v lesnické uniformě, o kterém jsem se nyní dozvěděl, že to byl lesní rada Zoban. Nemohu říci, co měl Zoban společného s touto aférou se zbraněmi, protože jsem s ním osobně nemluvil. Také jsem nevěděl – jak jsem se dozvěděl až nyní –, že zbraně byly předtím uloženy u Zobana ve sklepech na ředitelství [státních lesů a statků]. Krátce před dohodnutým dnem, kdy měly být zbraně převezeny, jsem obdržel telegram z Brna, že zemřel můj otec. Odcestoval jsem proto do Brna na otcův pohřeb a nemohl jsem se z tohoto důvodu převozu zbraní osobně zúčastnit. Všechno jsem nechal na doktoru Šulcovi a Melicharovi. Z toho důvodu nemohu říci, kdo byl řidičem auta, které pomáhalo zbraně převážet. Musí to vědět doktor Šulc, i když to popírá. Po návratu z Brna jsem se dozvěděl, že transport se zdařil a že zbraně jsou nyní v továrně, kde jsme pro ně našli úkryt.*“

Zdroj: ABS, f. 141-286-5, výpověď Vlastimila Blaháka na Gestapu, 9. prosince 1941.

výsleších mluvil pravdu a pomohl celou věc objasnit. On sám se cítí být zrazeným členem organizace.“⁴⁸

„Dne 7. srpna 1940 učinil vězeň Anton Bobek před vyšetřujícím soudcem Lidového soudu obsáhlé doznání v domnění, že se tím jeho situacelepší. Na základě toho ilegální činnost okruhu osob kolem Bobka, o níž byla učiněna doznání ve zprávě z 12. července 1940, nabývá nyní zcela jiné podoby. Zatímco až do 7. srpna 1940 bylo třeba předpokládat, že okruh osob kolem Bobka byla ilegální Národní [střelecká] garda [č.] 190, Bobek nyní přiznal, že pracoval výhradně pro ilegální vojenskou organizaci pod dosud uprchlým plukovníkem Balabánem a podplukovníkem Mašínem. Tento případ se týká ilegálního praporu ilegální vojenské

organizace. V čele tohoto praporu stál vězněný Melichar. O účelu ilegální vojenské organizace byl soud podrobně informován již v dřívějších řízeních a závěrečných zprávách. [...] Na základě výše uvedených informací bylo provedeno nové zatýkání: Čurda Karel, Vomačka Bohumil, Kořínek František, Březina Jaroslav, Ryšavý Jaroslav, Ježek Vlastimil, Vejmelka Josef, Čermák Václav, Doležal Karel, Sedlák Břetislav, Sahánek František, Sec Václav, Oppelt Adolf, Boura František, Tyl František, Pospíšil Josef.“⁴⁹

Při mnohaměsíčním věznění obstál Jaroslav Šulc se ctí, podařilo se mu téměř rok a půl, až do Blahákova zatčení dne 28. září 1941,⁵⁰ tajit jeho pravou identitu jako svého přímého velitele. Snažil se také všemožně

ochránit ostatní muže od trestu smrti, což se mu v několika případech povedlo (Vojtěch Šauer, Otto Jandera, František Dobr).⁵¹ Svědectví o tom, že Bobek a Gibiš⁵² podlehli nátlaku Gestapa, a i o osobní statečnosti Šulce podává v motácích nebo dopisech adresovaných manželce další spolupracovník ON, učitel, sportovec, zakladatel legendárních rozhlasových rozcvíček a přítel Jaroslava Šulce Josef Jan Kratochvíl.⁵³

Text Kratochvílova motáku z listopadu 1942: „[...] Když jsem ‚nic nevěděl‘, zavolali z Pankráce Bobka, který za cigaretu řekl, že jsem chtěl na nějaké lístky rozdávat zbraně. Jeho odvedli a mě zřídili bejkovcem a pak odvezli na Pankrác do samovazby. Rozuměj – ten chlap byl zatčen v dubnu a už druhý den řekl vše. Přiznal [se] a skutečně [pak Němci] našli 906 pistolí, 26 kulometů – ty vzal na sebe dr. Šulc z Přírodovědecké fakulty z paleontologie, 6 těžkých kulometů (Žáček), ekrasit 2 bedny, polní telefon (Žáček), 1 tunu munice (Šulc), vzal na sebe i nějaké vysílačky atd. Bobek strkal vše na různé lidi, vše, co věděl, i nevěděl, i když to byly kecy, a tak sám udal 300 lidí!!! Prý mu slíbili, že ho pustí! Dvakrát! Žáček byl při tom. Ovšem že nepustili. Naopak ho zavřeli na samotku.“⁵⁴

Výpověď o snaze Jaroslava Šulce ochránit co nejvíce spolubojovníků podal po válce i přeživší František Dobr: „V dubnu r. 1940 byla však věc někým prozrazena a dr. Šulc a Sedlický byli 9. dubna zatčeni. Před jejich zatčením odvezli jsme ovšem ještě zbraně do Podbabý k p. Červenkoví, kde jsme je

⁴⁸ Tamtéž, sign. 141-320-1, závěrečná zpráva Gestapa, 12. 6. 1941.

⁴⁹ Tamtéž, sign. 141-320-1, dodatek k dodatku závěrečné zprávy Gestapa, 12. 7. 1940.

⁵⁰ Tamtéž, sign. 141-286-5, výslech Jaroslava Šulce na Gestapu, 13. 1. 1942.

⁵¹ Tamtéž, sign. 141-286-1, rozsudek Lidového soudu, 30. 11. 1942.

⁵² Výpovědi Antonína Gibíše se týkaly mj. i skladiště zbraní. Viz tamtéž, sign. 141-326-8, výpovědi z 26. 6., 30. 7. a 14. 8. 1940.

⁵³ Středoškolský učitel Josef Jan Kratochvíl, přítel dr. Jaroslava Šulce, byl rovněž zapojen do odbojové činnosti ON a byl přítomen jako svědek v procesu vedeném s rotou Gibíše i Blaháka. Viz KRATOCHVÍL, Josef Jan – KRATOCHVÍLOVÁ, Věra: *Dopisy z dál (1940–1943)*. Geum – Přírodní škola, Semily – Praha 2012, s. 1–90.

⁵⁴ Tamtéž, s. 12.

uložili v bednách jako umělé hnojivo. Žel bohu dr. Šulc musil [o] úkryt[u] na gestapu říci, a proto byly zbraně druhý den odvezeny. Asi po 6 týdnech přesně 27. 5. 1940 byl jsem pak zatčen já. Na gestapu jsem musil přiznati, že jsem skladiště opatřil, ale zapřel jsem, co ve skladišti bylo s poukazem, že jsem to nevěděl. Dr. Šulc tuto moji výpověď potvrdil a tím vzal hlavní tíhu na sebe a tuto věc tvrdil i u lid[ového] soudu v Berlíně. [Dne] 15. 8. 1940 byl jsem z Pankráce propuštěn, ale stále sledován, protože chtěli zatknouti celou skupinu, o které předpokládali, že je jistě větší, ale kterou ani dr. Šulc, ani Sedlický nezradili.“ Nebo Jan Ryšavý: „K popisu činnosti br[atra] Dobra poznamenávám, že úkryt zbraní neprozradil při výsledku dr. Šulc, neboť byl již prozrazen asi týden před jeho zatčením – pravděpodobně 6. dubna 1940, kdy bylo zatčeno několik osob z naší skupiny, z nichž 2 věděli o úkrytu zbraní na ostrově. Vím, že Dr. Šulc také neprozradil při výsledku nikoho z těch, kdož byli zatčeni v listopadu 1941 a v lednu 1942. Když Dr. Šulc jel 12. prosince [1941] z Gol[is]nowa do Prahy k výsledku, šel jsem vedle něj na nádraží v Gol[is]nowě – jel jsem do Drážďan. Tehdy mi Dr. Šulc vyprávěl, že komisař Bauer jej vyslýchal začátkem prosince a řekl mu o dalším zatýkání členů jeho skupiny v Praze, od nichž se dozvěděl nové podrobnosti o uskladnění zbraní. Mohli to být členové skupiny zatčeni před prosincem 1941. Dr. Šulc přijel do Prahy až 12. ledna 1942.“⁵⁵

Zatopený Trojský ostrov, 19. června 1940 (foto: Archiv Zoo Praha, V. J. Staněk)

Dne 30. listopadu 1942 po dalších měsících čekání vynesl Lidový soud v Berlíně nad Vlastimilem Blahákem, Jaroslavem Šulcem a Antonínem Vosátkou tresty smrti. Byli usvědčeni z podílení se na budování ilegální vojenské organizace v protektorátu, oslabování německé válečné moci a skladování zbraní. Antonín Sedlický byl odsouzen k odnětí svobody v trvání dvanácti let, Vojtěch Šauer a Boris Hrubý dostali žalář v trvání deseti let. Další obžalovaní František Michálek a František Dobra byli obžaloby zproštěni.⁵⁶

Rodiny Blaháka, Šulce a Vosátky po vynesení rozsudku nad jejich nejbližšími začaly vyvíjet v zákonné lhůtě

šesti měsíců horečnou snahu o jejich záchranu. Příbuzní i sami odsouzení psali žádosti o milost a odvolání. Za život Jaroslava Šulce orodoval prezident protektorátu Emil Hácha, vědci z Německa i Rakouska, Karlovy a Německé univerzity v Praze.⁵⁷ Všechno bylo ale marné a o půl roku později 20. května 1943 v 19:36 hod. ukončila gilotina v berlínské věznici Plötzensee Šulcův a o tři minuty později i Vosátkův život.⁵⁸

Jméno Vlastimila Blaháka však mezi popravenými chybí. Na rozdíl od výsledků na Gestapu i on začal bojovat o svůj život a napsal odvolání a žádost o milost.⁵⁹ Kromě účelového obdivu k Velkoněmecké říši v ní nabídl

55 VÚA – VHA, f. Sbírka osvědčení podle zák. č. 255/1946 Sb., čj. 79170, František Dobr, nedatováno a tamtéž, písemné svědectví Jaroslava Ryšavého „Moje odbojová činnost a věznění“, nedatováno.

56 ABS, f. 141, sign. 141-286-1, rozsudek Lidového soudu, 30. 11. 1942. Antonín Sedlický a Boris Hrubý se však z výsledku soudního procesu neradovali dlouho, v létě 1942 státní zástupce znovu otevřel jejich případ a ve zrychleném řízení byli oba 15. 10. 1943 odsouzeni k trestu smrti, který byl o měsíc později 8. 11. 1943 vykonán. Viz tamtéž, zpráva říšskému ministru spravedlnosti od referenta Burknera, 10. 11. 1943.

57 ABS, f. 141, sign. 141-286-1, říšský ministr spravedlnosti ve věci odvolání proti trestu smrti pro dr. J. Šulce, 14. 3. 1943.

58 Arolsen Archives, 1.2.2.1/11829410, zápis o vykonané popravě.

59 ABS, f. 141, sign. 141-286-5, žádost o milost psaná Vlastimilem Blahákem, 5. 2. 1943. Úryvek: „Nikdy jsem neměl a nemám zájem na vrácení starých poměrů – naopak, doba po zřízení protektorátu znamená pro mne dosažení mého ideálu, dobu nejšťastnější, kdy zbaven vojenských reversálních závazků mohu v rámci velkého podnikání říše nalézt a nalézám uplatnění svého technického vzdělání, které jsem soukromou plí k studiem mimoslužebním nabyl ve snaze vymaniti se z voj. závazků dosažením lepšího exist[enčního] zajištění budoucnosti své rodiny.“

Josef Mašin na kolorované fotografii z doby svého působení v protinacistickém odboji (foto: Wikimedia Commons)

Převoz zbraní z lesního ředitelství

Cyril Melichar k převozu výzbroje 9. června 1942 uvedl: „Bylo dohodnuto, že Šulc na mě bude čekat na Uralském náměstí a že ho pak odveze na místo, kde se zbraně ukrývají. Zboží se nakládalo na lesním úřadě, kde jsem jim pomáhal. Nevím, kdo zbraně na lesní úřad přivezl a jak se tam dostaly. Mimochodem, nejel jsem s nimi do úkrytu, ale hned po naložení zbraní jsem šel domů. O druhém transportu zbraní, který se uskutečnil 11. února, jsem nic nevěděl. V březnu 1940 mi Mašin příležitostně sdělil, že sklad zbraní na Trojském ostrově je ohrožen záplavami, a že zbraně proto musí být uloženy jinde. Dal mi příkaz, abych našel nový sklad. Požádal jsem tedy Blaháka, aby se ho pokusil najít. Blahák mi vysvětlil, že se chtěl do nového úkrytu dostat přes Šulce. Nevím, kam byly zbraně nakonec odvezeny. Pro organizaci jsem pracoval asi do poloviny dubna 1940. Asi 10. nebo 11. dubna jsem odjel k matce na Moravu a 20. dubna jsem se vrátil do Prahy. 30. dubna jsem byl zatčen.“

Zdroj: ABS, f. 141, sign. 141-286-5, výpověď Cyrila Melichara před vyšetřujícím soudcem Lidového soudu v Praze, 9. června 1942.

Němcům i svůj geodetický vynález, který měl upřesnit astronomické určování polohy letadel a lodí. I když tato žádost byla zprvu zamítnuta, na intervenci vrchního velitele letectva, tedy – i když bez jmenování – zjevně samotného Hermanna Göringa, mu bylo dovoleno na vynálezu pracovat a oprava byla odložena.⁶⁰ Dva dny po odevzdání dalšího vynálezu – náčrtu univerzálního zapalovače dělostřeleckých střel, který kromě manipulačních výhod a úspory materiálu znamenal zjednodušení a zrychlení výroby – psal Blahák 5. července 1943 přes svého advokáta německému Lidovému soudu v Berlíně dopis pro vysokého říšského představitele, ve kterém ho žádal o přeložení do jiné věznice, kde by měl klid na svou další práci.⁶¹

Jeho žádosti bylo vyhověno a Vlastimil Blahák tak strávil zbytek války ve věznicích s mírnějším režimem.⁶²

Antonínu Gibišovi ani Antonínu Bobkovi jejich rozsáhlé výpovědi před německými vyšetřovacími orgány nepomohly. V procesu konaném 19. září 1942 byli společně s Václavem Šumanem, Martinem Žáčkem, Karlem Čurdou a Josefem Šubrtem odsouzeni k trestu smrti. Rozsudek byl vykonán 11. května 1943.⁶³

PO VÁLCE

V chaotických dnech dubna 1945 Vlastimil Blahák při převozu do věznice v německém Torgau spolu s dalšími vězni utekl. Podařilo se mu vrátit se zpátky do Čech, kde se krátce skrýval u svého švagra

ve Velkých Popovicích. Během revolučních bojů v květnu 1945 se jako velitel samostatné vojenské skupiny zapojil do čištění lesů v okolí Benešova.⁶⁴ Za své válečné i poválečné aktivity byl povýšen do hodnosti podplukovníka, po válce obdržel Československý válečný kříž 1939, byl vyznamenán Československou medailí Za chrabrost před nepřitelem a Československou medailí Za zásluhy v boji (1. stupně – stříbrnou) a stal se také předsedou Sdružení politických vězňů odsouzených k smrti.⁶⁵

Po Blahákově šťastném návratu domů vyvstaly pochybnosti pozůstalých ohledně Antonína Vosátka a Jaroslava Šulce. Kladli mu otázky, proč na rozdíl od jejich příbuzných měl jako velitel rotý takové štěstí

⁶⁰ ABS, f. 141, sign. 141-286-1, rozhodnutí říšského ministra spravedlnosti, 6. 5. 1943.

⁶¹ Tamtéž, dopis V. Blaháka adresovaný německému Lidovému soudu, 5. 7. 1943.

⁶² VÚA - VHA, f. Sbírka osvědčení podle zák. č. 255/1946 Sb., čj. 320324/95, Vlastimil Blahák. Blahák nebyl jediný, komu se i přes rozsudek trestu smrti podařilo zachránit se. Student Bořivoj Bartoníček s dalšími odsouzenými z jeho skupiny přežil díky nabídce jeho otce poskytnout Říši elektrotechnické patenty. Viz MOTL, Stanislav: *Smědek z cely smrti*. Rybka Publishers, Praha 2010, s. 204-207.

⁶³ ABS, f. 141, sign. 141-326-8, rozsudek Lidového soudu, 30. 11. 1942.

⁶⁴ VÚA - VHA, f. Sbírka osvědčení podle zák. č. 255/1946 Sb., čj. 320324/95, Vlastimil Blahák.

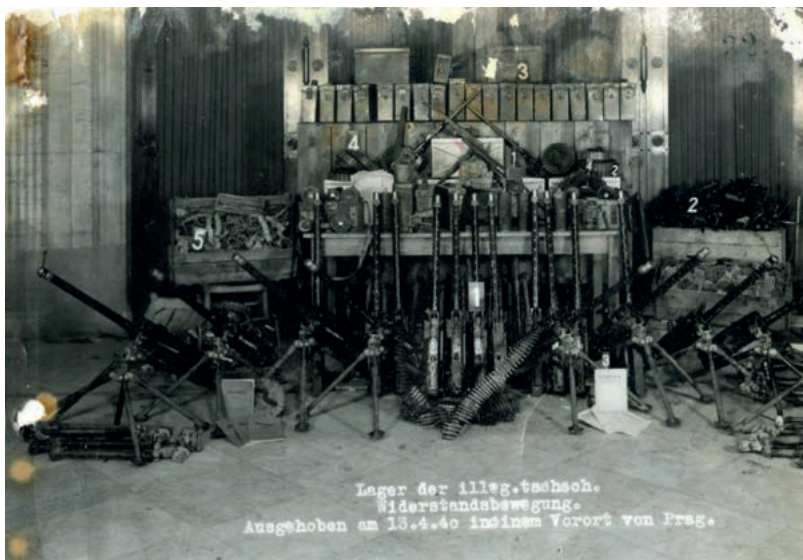
⁶⁵ Plk gšt., prof., dr., ing. Vlastimil Blahák. *Sdružení přátel vojenské zeměpisné a povětrnostní služby* – viz vojzesl.cz/galerie_osob.php?a=blahak_vlastimil (citováno k 10. 10. 2025).

a válku přežil. Dle jeho dochované písemné odpovědi adresované Šulcově matce Olze nebyl schopen tuto skutečnost uspokojivě vysvětlit, naopak očerňoval jejího syna z toho, že to byl právě on, kdo poskytl Gestapu informace k zatčení dalších osob,⁶⁶ i když zbylí členové skupiny pod vedením pplk. Cyrila Melichara po válce vypovídali pravý opak.⁶⁷

Vše se vysvětlilo až mnohem později v šedesátých letech, kdy byly v rámci lustrací ministerstva vnitra týkajících se průzkumu německých soudních spisů vyžádány dokumenty vztahující se k procesu s Vlastimilem Blahákem.⁶⁸ Z německé strany přišla do Československa mimo jiné i kopie jeho žádosti o milost. V důsledku těchto nových zjištění bylo Blahákovi odebráno osvědčení účastníka boje za národní osvobození a vyznamenání za odbojovou činnost. Tento fakt nikdy plně neakceptoval, vnímal to jako osobní křivdu a až do konce života se snažil získat osvědčení zpět.⁶⁹

JANA BRUTHANSOVÁ
(1976) absolvovala Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy, obor geologie. Pracuje v paleontologickém oddělení Národního muzea a kromě odborné vědecké činnosti v paleontologii se od roku 2021 věnuje také studiu historie geovědních oborů.

Zbraně zabavené Gestapem ze skrýší Obrany národa (foto: NA)

Ukryté zbraně

Množství zbraní, které takto převezli a uschovali, nebylo vůbec malé. Dle zprávy Gestapa se jednalo o tyto zbraně a výbušniny:

- 19 leteckých kulometů, zcela nových, vybavených pro pozemní palbu
- 1 těžký kulomet, připravený k použití
- 41 pěchotních pušek různých modelů, všechny použitelné
- 728 pistolí různých ráží, všechny provozuschopné
- 25 500 ks pěchotního a pistolového střeliva různé ráže
- 100 nových rozbušek
- 4 těžké rozbušky
- 1 německý plynový granát
- různé ruční granáty
- několik kilogramů ekrazitu
- 31 kulometných dvojnožek
- 22 schránek na pěchotní munici
- 10 kulometných bubnů
- 10 krabic pásů ke kulometu MG
- 1 velká krabice náhradních dílů MG
- 1 kompletní a k použití připravená plnička pásů MG

Zdroj: ABS, f. 141, sign. 141-320-1, závěrečná zpráva Gestapa, 12. června 1940

⁶⁶ Archiv rodiny Vulterinů, dopis V. Blaháka z 23. 2. 1947 adresovaný Olze Šulcové; VÚA - VHA, f. Sbírka osvědčení podle zák. č. 255/1946 Sb., čj. 320324/95, Vlastimil Blahák.

⁶⁷ VÚA - VHA, f. Sbírka osvědčení podle zák. č. 255/1946 Sb., čj. 72901, František Michálek, dotazník, nedatováno; tamtéž, čj. 79170, František Dobr, dotazník, nedatováno; tamtéž, písemné svědectví Jaroslava Ryšavého, nedatováno.

⁶⁸ VÚA - VHA, f. Sbírka osvědčení podle zák. č. 255/1946 Sb., čj. 320324/95, Vlastimil Blahák, Rozhodnutí o lustracích, 14. 9. 1966.

⁶⁹ VÚA - VHA, f. Sbírka osvědčení podle zák. č. 255/1946 Sb., čj. 320324/95, Vlastimil Blahák.